

KĄCIK (13) sb m

sg N kącik (2). ◇ G kącika (2). ◇ A kącik (3). ◇ L kąciku (1). ◇ pl N kąciki (1). ◇ A kąciki (3).
◇ L kącik(o)ch (1).

Sł stp brak, Sł stp nazw os, Cn notuje, Linde XVII – XVIII w.

Dem. od „kqt”:

1. *Miejsce odległe, nie centralne, mniej widoczne i trudniej dostępne, zwykle uznawane za gorsze, pośledniejsze; zakamarek; angulus PolAnt, Cn; angellus Cn; [tu niekiedy hipokor] (8) : Lepiej ieft miełzkąc w kąciku pod dáchem/ niżli z niewiáftą fwarliwą w domu przeltronym. BibRadz Prov; 21/9; HistLan Bv; Tyś zá wśyftki mówiłá/ zá wśyftki śpiéwálá/ Wśyftkis w domu kąciki záwždy pobiegálá. KochTr 9.*

Zwroty: [»kącik się trzymać« = trzymać się w kąciku: Ty iáko ptáká ná lepie/ Záiácá zdybiełz ná rzepie. Mowię w ciepłá/ bo gdy mroz/ chudźinká lie zwinie W chroście fię kącik trzyma/ bo mu ciężey źimie. BielawMyśl [D4].]

»w każdy kącik weźrzec« (1): Owa w káždy kącik gdziekolwiek weźrzyłz wśyftko miło RejZwierc 32v.

W przen (3) : Do tego kącika [w sercu] odpráwiwśy ludzkie rzeczy: iáko do pokoju nawdzięcznieyźzego y komorki namilśzey vciekác [...] mamy. SkarŻyw 412.

Wyrażenie: »kącik w sercu« (2): Kącik ieden w sercu. SkarŻyw 412 marg, 412.

Przen: Zbawienie wieczne (1) : Niech też tám mam kącik zgotowány ná ktory kazałes mi tu robić. SkarKaz 552b.

2. *Miejsce w oku, gdzie znajduje się woreczek łzowy (4) : A gdyby oczy bolały/ tedy to zmiełzawśi chocia łkoro y po vdziałaniu/ á zmaczać małą czyftą chuftę á w kąciki do oczu malucźko wpufzczáy FalZioł II 19b.*

Wyrażenia: »kącik oczny« [szyk 2 : 1] (3): Oculi angulus, pars per quam lachrymae fluunt, Augenwinckel Oczne kącyki. Murm 51; Też żyłki ktore łą w kącikoch ocznych podle nofa z obudwu łtron zacięte pułzczadłem: iżby z nich krew łzła/ ieft vżyteczne takie pułzczanie krwi na rozmagite niemoczy oczne FalZioł V 58, V 91 v.

»kącik w oku« — zez; hircuus Calep, Cn (1): Hircuus – Kączik w oku. – Transversa tuentibus hircuis. Tractum est ab oculis hircorum, qui ob libidinis ardorem, retortis in angulum oculis, capras oblique aspiciunt. Calep 484b.

3. *[Jakiś przyrzqd introligatorski: [z inwentarza introligatora] kąciki, co na złoto między linije — 2 InwMieszcz 1573 nr 183.]*